

Referanser:

Arkivsak: 23/03604-21

Evaluering av Kirkemøtet 2024

Sammendrag

Kirkemøtet 2024 ble gjennomført i Trondheim 11.-14. april, og var det første møtet i valgperioden 2024-2027. Denne saken gir en oppsummering av deltakerevalueringen og inviterer Kirkerådet til å både evaluere og gi sekretariatet tilbakemeldinger som kan tas med i arbeidet med å forberede Kirkemøtet 2025.

Saken fastsetter også dato for Kirkemøtet 2025, og starter prosessen med å inngå ny hotellavtale fra og med 2026.

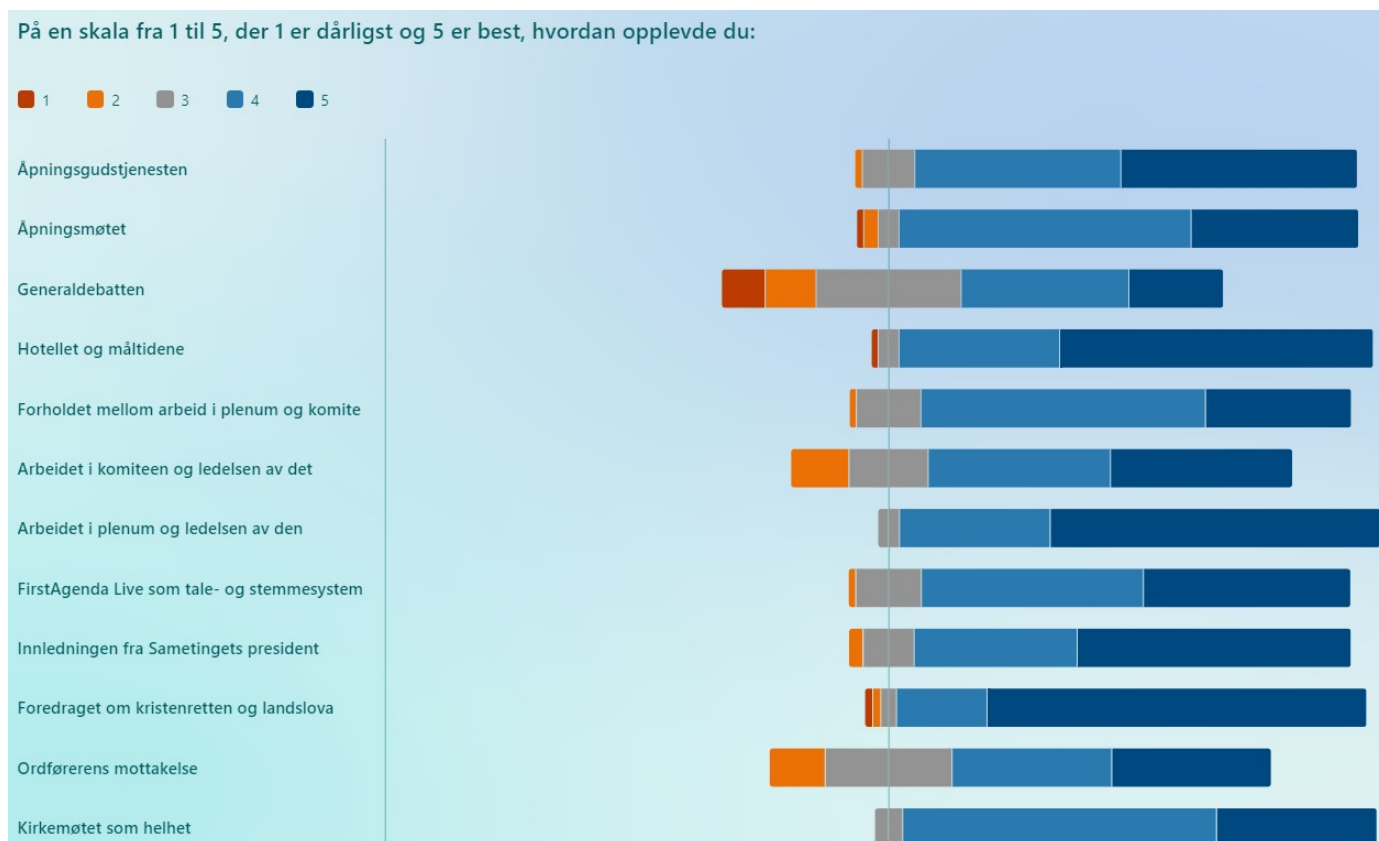
Forslag til vedtak

- Kirkerådet tar evalueringen til orientering, og ber administrasjonen arbeide videre med planleggingen av Kirkemøtet 2025 med utgangspunkt i diskusjonen i møtet.
- Kirkemøtet 2025 gjennomføres 24.-27. april 2025.
- Administrasjonen bes om å gjennomføre anskaffelse av hotell for Kirkemøtet 2026 til og med 2028, med opsjon for 2029, i tråd med diskusjonen i møtet.

Saksorientering

Umiddelbart etter Kirkemøtet ble det gjennomført en spørreundersøkelse der alle deltakerne med møterettigheter, totalt 139 personer, ble invitert til å gi tilbakemelding på ulike sider ved møtet. Da svarfristen gikk ut hadde 69 deltakere,

eller om lag 50 % svart på undersøkelsen. Den kvantitative delen av undersøkelsen bestod av en matrise der respondentene kunne oppgi hvordan de opplevde ulike deler av møtet på en skala fra 1 til 5. Resultatene fra denne delen av undersøkelsen kan sees i diagrammet under.

Respondentene gir gjennomgående svært positive tilbakemeldinger, og score på 4 og 5 dominerer de fleste av spørsmålene, med unntak av generaldebatten og ordførerens mottakelse. Disse omtales nærmere nedenfor.

Møtetidspunkt og programposter

Kirkemøtet vedtok i 2023 at møtet skal være på tre til fire dager, og siden dette er det første møtet i perioden, fastsatte Kirkerådet høsten 2023 at møtet i 2024 skulle gå over fire dager. I tillegg la Kirkerådet opp til større utnyttelse av første møtedag ved at møtet begynner om morgenen, heller enn om ettermiddagen. De fleste må da likevel komme til Trondheim kvelden i forveien, men siden det ikke er møte da gir det større fleksibilitet slik at færre skulle trenge å ta fri fra jobb onsdag. Det ser ut til å ha hatt ønsket effekt. Første møtedag ble blant annet benyttet til konstituering, generaldebatt, komitemøter og saksbehandling i plenum. I tillegg ble det mulig å gjennomføre et større møte med de inviterte gjestene i etterkant av åpningslunsjen, mens Kirkemøtets medlemmer var i komitemøter. Erfaringene fra dette var også gode.

Åpningsprogrammet

Programpostene åpningsgudstjeneste, åpningsmøte og åpningslunsjen utgjør til sammen åpningsprogrammet. Siden Kirkemøtet 2024 begynte om morgenen gav det en fremskyting av programmet sammenlignet med tidligere år, og åpningsmiddagen ble erstattet med lunsj. Programmet får jevnt over god score i evalueringen, med 4,3 poeng i gjennomsnitt for gudstjenesten og 4,2 for åpningsmøtet. For åpningsgudstjenesten skryter flere av det musikalske uttrykket, mens det også poengteres av enkelte at Bakke kirke oppleves som for liten.

Tidligere deltok kongen på åpningsdagen på første Kirkemøte i perioden og fortsatt deltar kongen ved bispevigslar. Kirkerådet inviteres til å gi signaler om hvordan og til hva Den norske kirke ønsker å invitere representanter for kongehuset i tiden fremover.

Arbeidet i komiteene

Flere deltakere kommenterer at programmet gav et intensivt møte med mye arbeid spesielt i komite og mindre pusterom enn tidligere. Gjennomsnittlig score i evalueringen er også blant de lavere når det spørres om erfaringene med komitearbeid og hvordan de ble ledet, på 3,97. Sekretariatet vil følge opp dette hensynet, og planlegger en sakliste for Kirkemøtet 2025 hvor komiteene jevnt over har færre saker, og dermed bedre tid innenfor dagens rammer til hver sak.

I plenum og i evalueringen nevnes et behov for bedre opplæring av nye medlemmer. Dette ble bl.a. nevnt i forbindelse med arbeid i komiteene. Sekretariatet har lagt til grunn at denne opplæringen primært skjer i bispedømmerrådet i deres forberedelse til Kirkemøtet, men for å imøtekomme et opplæringsbehov kan sekretariatet også legge til rette for en kirkemøtespesifikk opplæring for nye medlemmer ettermiddagen eller kvelden før oppstart.

Det er også mulig å vurdere endringer i Kirkemøtets arbeidsform som kan lette arbeidstrykket ved at komiteen først og fremst trenger å ta stilling til innkomne forslag fra plenum, slik komitearbeid ofte fungerer i redaksjonskomiteer i andre organisasjoners landsmøter, generalforsamlinger m.m., eller ved at sakene kun behandles én gang i komite før plenum gjør vedtak, tilsvarende komiteer i kommunestyre o.l. Kirkerådet inviteres til å gi innspill til hvorvidt sekretariatet bør se nærmere på slike justeringer i Kirkemøtets forretningsorden frem mot Kirkemøtet 2025.

Generaldebatten

Den klart laveste scoren i evalueringen er gitt generaldebatten, med en gjennomsnittlig vurdering på 3,4 av 5. I fritekstsvarene får generaldebatten tidvis hard kritikk for å være blant annet «underlig, impulsiv og rotete», mens andre ønsker å beholde den enten i nåværende eller i en justert form. Generaldebatten er ikke styrt av forretningsordenen, og Kirkerådet står derfor fritt til å foreslå endringer i hvordan den gjennomføres, eller at den strykes i sin helhet. Gjennom evalueringen foreslås det ulike måter omfanget kan begrenses på, blant annet ved en deltaker som spør om «eit visst antall innlegg pr bispedømme [kunne] vore ein tanke?», eller om det skal settes av en gitt tid til debatten hvorpå den avsluttes.

Kirkerådet drøftet i forrige periode om generaldebatten tydeligere bør være en respons til leders tale og/eller en diskusjon om utfordringsbildet. Som Den norske kirkes øverste organ er det ikke unaturlig at Kirkemøtet har en programpost der medlemmene drøfter utfordringer og prioriteringer for kirken fremover.

Arbeidet i plenum

Plenumssesjonene ble i år ledet av et dirigentskap med ekstern hoveddirigent som tidligere har vært medlem av og dirigent for Kirkemøtet. Dette har, så vidt sekretariatet kjenner til, aldri tidligere blitt gjort, og ble begrunnet med at hoveddirigenten også fikk ansvar for å lære opp det øvrige dirigentskapet, som er medlemmer av Kirkemøtet i inneværende periode. Sekretariatets interne evaluering gir indikasjoner på at dette var et svært vellykket valg, og det pekes spesielt på at en hoveddirigent som ikke også er medlem av Kirkemøtet har mer tid tilgjengelig til å forberede plenumssesjoner sammen med sekretariatet mens f.eks. komiteene er samlet, og vil potensielt også oppleves av salen som en mer nøytral administrator enn dirigenter som kan oppleves som representanter for sin liste eller bispedømmeråd, og som uansett må avgi stemme. Kirkerådet oppfordres derfor til å drøfte om ekstern hoveddirigent bør vurderes som normalordning for kirkemøtene fremover.

Plenumssesjonene og hvordan de ble ledet får i evalueringen en svært høy gjennomsnittsscore på 4,6, og dirigentskapet får også mye skryt i fritekstsvarene.

Eksterne innlegg

På Kirkemøtet 2024 var det to eksterne talere. Den første var professor i rettshistorie Jørn Øyrehagen Sunde som holdt et kort foredrag om utviklingen av kristenretten frem mot Magnus Lagabøtes landslov, og den andre var en hilsen fra Sametingets

president Silje Karine Muotka, som også innledet Kirkemøtets behandling av saken om sannhet og forsoning første gang i plenum. Disse har fått gjennomgående positive tilbakemeldinger, og flere trekker også frem at det var viktig for å få variasjon i programmet, og at det var bra at det var forholdsvis korte innslag.

Hotellet og måltidene

En gjennomgående utfordring i evalueringene etter de siste kirkemøtene har vært at måltidene holder høy kvalitet, men at bordsserveringen tar mye tid og er lite fleksibel. For å møte disse utfordringene ble det i år forsøkt at alle måltider utenom åpningslunsjen ble servert som buffet. Dette får god tilbakemelding av de fleste som tar stilling til serveringsmåten i fritekstsvarene, og hotellet og måltidene får en gjennomsnittsscore på 4,5. Det blir i evalueringen også løftet noen utfordringer knyttet til merking av og tilbud om allergivennlig mat som sekretariatet følger opp med hotellet.

Kirkemøtet 2025

Dato for møtet

Kirkemøtet 2023 vedtok at Kirkemøtets lengde burde være mellom 3 og 4 dager. I 2024 ble fire dagers møte begrunnet i behovet for opplæring og god tid i saksbehandlingen for det første møtet i perioden, i tillegg til at valggjennomføring og en omfattende saksliste tilsier at fire dager er nødvendig. Sekretariatet foreslår at fire dager videreføres også i 2025, men at en samtidig ser på tiltak som kan redusere møtelengden til tre dager i 2026 og 2027, i tråd med Kirkemøtets vedtak.

Ved å begynne programmet om morgenen første dag blir første møtedag utnyttet godt, men det er utfordringer knyttet til å avslutte møtet på en søndag når både gudstjeneste og eventuell mottakelse hos ordføreren gjør at mye møtetid forsvinner tett opp mot møtets avslutning, som gjør at det er risikofylt å ikke gjøre ferdig saksbehandlingen kvelden i forveien. Møteslutt etter kl. 15 gjør også at togreise vanskeliggjøres for mange.

Dette kan utbedres på flere måter, for eksempel ved at møtet (ved fire dagers møte) varer fra fredag til mandag, eller ved at ordførerens mottakelse flyttes til en annen dag eller utgår fra programmet. Det er også et spørsmål hvor mye Kirkemøtet bør bruke søndag som en ordinær saksbehandlingsdag utenom gudstjenesten, eller om prinsippet om søndag som primært en hviledag også bør gjenspeiles i Kirkemøtets program. I forslag til vedtak er det derfor foreslått å beholde dagens ordning med møte fra torsdag til søndag.

Kirkemøtet 2026 og videre

Den norske kirke har hatt en avtale med Scandic Nidelven om gjennomføring av Kirkemøtet (møterom, overnatting og måltider) for møtene i 2022 til 2024 med opsjon for de samme tjenestene i 2025.

Sekretariatet har utløst opsjon for 2025, og må i løpet av året starte prosess med å anskaffe hotell til Kirkemøtet 2026 til 2028 (og ev. opsjon for 2029). Dette må gjøres i tråd med norske og europeiske regler for offentlige anskaffelser, og Kirkerådet inviteres derfor til å drøfte hva som skal vektlegges i utlysningen, for eksempel om det skal stilles vilkår om fortsatt bruk av Trondheim som vertsby for Kirkemøtet i den neste avtaleperioden og når på året Kirkemøtet bør gjennomføres.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Kirkemøtets budsjett fastsettes i forbindelse med Kirkerådets årlige budsjettbehandling. Evalueringssaken i seg selv har ikke økonomiske konsekvenser, men oppfølging av evalueringen kan ha det. Det vil sekretariatet komme tilbake til i forbindelse med fremtidige saker om forberedelse av Kirkemøtet 2025 og ved fastsettelse av budsjett 2025.